

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 207. — ŠTEV. 207.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 2, 1932. — PETEK, 2. SEPTEMBRA 1932

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

FARMERJI BODO MASČEVALI SVOJE TOVARISE

Z VČERAŠNJIM DNEM JE BILA STAVKA FARMERJEV PO CENTRAL. ZAPADNIH DRŽAVAH KONČANA

Načelnik stavkujočih farmerjev, Milo Reno, je preklical stavko. — Po konferenci governorjev, ki se bo vršila 9. septembra, bo mogoče zopet obnovljena. — Farmerji v državi New York bodo najbrž sledili vzgledu svojih zapadnih tovarišev. Farmerji bodo vkorakali v Cherokee in izsilili kaznovanje napadalcev.

CHEROKEE, Iowa, 1. sept. — V tukajšnji bližini se je zbralo več sto stavkujočih farmerjev ter pravijo, da bodo vkorakali v mesto ter izsilili kaznovanje onih, ki so sinoči napadli in ranili štirinajst piketov.

Sodno poslopje je zastražilo petinsedemdeset pomožnih šerifov, dasi so voditelji stavkarjev odločno poudarili, da ne nameravajo vpriporiti napada na sodišče.

Neki voditelj stavkujočih farmerjev je rekel: — Naša stavka ni končana, pač pa vlada le premirje. Prepričani smo, da smo izvojevali boj za našo pravico. Toda da obdržimo to, kar smo dosegli, morata ostati naša organizacija nedotaknjena. Blokada se mora nadaljevati.

CHEROKEE, Ia., 1. septembra. Farmerjem so znana imena onih devetih mož, vozečih se v dveh avtomobilih, ki so pridrveli v vrsto stavkarjev ter začeli kot blazni streljati, česar posledica je bila, da je obležalo štirinajst farmerjev nevarno ranjenih.

CHEROKEE, Ia., 1. septembra. — Farmerji pravijo, da ne bodo vprozorili na sodišče nobenega napada, odločno pa zahtevajo, naj zadene krivce zaslužena kazen.

OMAHA, Neb., 1. septembra. — Šerif Charles B. McDonald iz Douglas County, ki je bil v spopadu s štrajkarji lahko ranjen, je zapovedal svojim deputijem, da morajo spremljati tovrne avtomobile skozi vrste stavkarjev.

V zvezi s farmerskim štrajkom je bila danes v Nebraski izvršena prva aretacija. Aretiran je bil farmer Fred Masters. Policist ga je opazil, ko je demonstrativno zlival smetano v kanal in ga je aretiral.

DES MOINES, Iowa, 1. septembra. — Vsled brojavke državnega predsednika Johna Chalmersa in glavnega predsednika Farmers Holiday Association, Milo Reno, je bila farmerska stavka končana. Odredba stopi v veljavo s 1. septembrom.

Oba predsednika pravita v svojih brojavah, da je življenje farmerjev, ki niso oboroženi, v veliki nevarnosti ter je vsled tega potrebno, da se stavka saj začasno prekiné in sicer do 9. septembra do kopferne governorjev v Sioux City.

Šerif Saunders okraja, Mengel, je bil naprošen, da bi pomagal, da bi tovrni avtomobili s kokošmi globili pomoč, da bi mogli voziti skozi farmerske vrste v Omaha, Neb. Državni šerif Endres je rekel Mengelu, da naj zapriseže še več deputijev, ker ceste morajo biti proste za vsak promet.

Mnogo truckov so vstavili farmerski piketi v Clinton okraju v južnovzhodni Iowi.

Ker so prišla poročila, da namerava s severozapadnega dela Iowe priti še več pristašev Farmers' Holiday Association, je šerif Arthur N. Tilton postavil okoli sodnijske palače v Des Moines stražo 100 deputijev in vsi šerifovi uslužbenci so dobili povelje, da vzdržujejo red po vseh cestah.

CHEROKEE, Iowa, 1. septembra. — Ves dan je vladala po mestu velika napetost, ker je bilo prejšnji večer ranjenih 14 farmerskih piketov. Razburjene

Newyorški župan Walker odstopil

TORNADO V FLORIDI

Vihar je šel preko Floride čez zaliv. — Drugi vihar prihaja. — Devet majhnih ladij se je razbilo.

Apalachicola, Fla., 1. septembra. — Tropični vihar, ki je prihul v to mesto iz Mehškega zaliva, je napravil za več sto tisoč dolarjev škodo.

Potopljenih in razbitih je bilo devet ribiških ladij. Razburkano morje je stopilo čez bregove in preplavilo ulice ob obrežju, kar je povzročilo veliko škodo.

Vihar je dosegel 50 milj na uro in padal je hud dež. Neka nepoznana ladja je bila vržena na skale pri Pensacola, Fla., toda štirinajst mož, ki so bili v njej, se je posrečilo rešiti se.

Pensacola, Fla., 1. septembra. Vremenski urad je opozoril prebivalstvo ob severnem delu Mehškega zaliva, da prihaja iz zaliva velik vihar, ki bo prinesel s seboj tudi hud naliv.

Drugi tornado prihaja iz Porto Rico in se pomika v smeri proti Miami, Fla. Vzelo bo še tri dni, predno pride ta tornado do Floride.

TURČIJA ISČE SVOJ GRB

Istanbul, Turčija, 1. septembra. Turčija je menda edina država na svetu brez svojega grba. Razpisana je že bila nagrada za najboljši načrt grba, toda nikdo ga ni dovoljno izdelal.

Pred nekaj dnevi je bil ministrski predsednik Izmet paša v gledališču in je videl na obleki neke dame okrasek: polmesece, preko katerega so bile položene tri veje. To mu je dala navdušenje, da je sklenil razpisati še en natečaj za najboljši načrt za turški grb.

VELIKE ŽRTVE KOLERE

Hankow, Kitajska, 1. septembra. — Oblast provincije Sinafu naznanja, da je do 15. avgusta zahtevala kolera 30.000 žrtev.

Vsled velike povodnje se je kolera razširila skoro po vsej Kitajski. Dokler ni nastalo malo hladnejše vreme, je v Sinafu umrlo vsak dan do sto ljudi.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

se je poleglo šele, ko je državna oblast obljubila delegaciji farmerjev, da bo zaradi streljanja vpeljala presikavo.

14 farmerjev je bilo obstreljenih, ko sta dva avtomobila z devetimi možmi drvila skozi vrste piketov. Iz avtomobilov so metali solzne bombe in pozivali farmerje, da se razidejo. Ko sta avtomobila prišla skozi farmerska vrste, so iz avtomobilov pričeli padati strelji.

ALBANY, N. Y., 1. septembra. — Predsednik New York State Farmers Cooperation Union, farmer James W. Whitley, je predlagal za farmerje New York države slično stavko kot je v Iowi.

NEMČIJA HOČE ENAKOST S FRANCIJO

Nemčija se hoče pogajati z državami glede vojaštva. — Zahteva je proti versailski pogodbi.

Pariz, Francija, 1. septembra. Nemčija je objavila svojo zahtevo, da zahteva za sebe isto pravico glede armade, kot jo imajo druge države, navzlic temu, da je ta zahteva v nasprotju z versailsko pogodbo.

V svoji zahtevi pravi Nemčija, da se druge države niso razročile, kakor je bilo določeno v mirovni pogodbi po svetovni vojni, vsled česar zahteva glede vojske iste pravice kot jih imajo druge države, zlasti da sme utrditi svojo mejo proti Franciji in proti Poljski, da sme povečati svojo armado, ki je sedaj omejena samo na 100.000 vojakov, da sme imeti podmorske čolne, bojne aeroplane in v tanke, kar ji je vsled versailske pogodbe prepovedano.

Francija bo najbrže odločno nasprotovala tej nemški zahtevi ter je pričakovati, da se bodo vršila dolga pogajanja. Pogajanja je odprla nemška vlada s svojim sporočilom francoskemu poslaniku v Berlinu. Slično obvestilo je nemška vlada poslala angleškemu in italijanskemu poslanstvu.

— To sicer ni logično, toda ni nepričakovano. — je rekel francoski ministrski predsednik, ko je izvedel o nemški zahtevi.

ZAPIRANJE BANK

Boise, Idaho, 1. septembra. — First National Bank of Idaho in devet njenih podružnic v osrednjem in zahodnem delu države Idaho ter vzhodnem delu Oregona je bilo danes zaprtih. Banke so bile izročene bančnemu departamentu.

Vlagatelji bodo izgubili okoli 12 milijonov dolarjev.

POVODENJ V NEVADI

Las Vegas, Nev., 1. septembra. Vsled hudih nalivov je reka Colorado zelo narasla in voda ogroža novi Hooverjev nasip, ker so se odvodni kanali napolnili z vodo.

Novo zgrajeni beton je voda zalila več čevljev visoko in bo povzročila velikansko škodo. Dotoki reke Colorado so narasli vsled velikih nalivov v Utah.

KITAJCI NAPADLI JAPONCE

Nov kitajski napad pri Mukdenu. — Kitajska vlada se boji, da bodo Japonci zavzeli štiri pristanišča.

Tokio, Japonska, 1. septembra. Velike skupine kitajskih vojakov so se že drugič v tem tednu približale Mukdenu in so napadle zelo važne kraje mesta.

Japonske vojaške oblasti so poklicale vse svoje vojaštvo in polulceah se je vnel hud boj. Kot v pondeljek so tudi sedaj Kitajci napadli južna vrata v obzidju mesta, arzenal, brezlično postajo in letališče.

Nanking, Kitajska, 1. septembra. — V kitajskih krogih se boje, da bo v jeseni prišlo do zelo važnih dogodkov v odnosu med Kitajsko in Japonsko, ki se ne bodo nanašali samo na Mandžurijo, temveč na celo Kitajsko.

Kitajski časopisi prinašajo razburljiva poročila, da bodo Japonci z svojo silo nastopili proti Kitajski. Pri tem se bodo Japonci poslužili vseh važnejših kitajskih pristanišč, med njimi Šanghaj, Tsingtao, Amoy in Swatow, da s tem preprečijo ves uvoz tujega orožja in municije.

Poročila posebno opozarjajo na Šanghaj, kamor bodo Japonci obrnili svojo vojaško silo.

Šanghaj, Kitajska, 1. septembra. — Vsled poročila kitajskih listov, da Japonska ojačuje svoje čete okoli Šanghaja, je japonski konzul odločno zavrnil to trditve. Konzul pravi, da Japonska ni poslala v Šanghaj nobene ladje.

Poveljnik japonske posadke stotnik Sugisaka je protestiral pri kitajskem županu Wu Tencu proti pisanju kitajskih listov, da namerava Japonska nove sovražnosti proti Kitajski. Zahteval je da župan ukaže listom, da prenehajo s takim pisanjem in je tudi sporočil, da bo zahteval, da se ti listi zatro, ako mu bo dal župan nepovoljen odgovor.

BOLIVIJA IN PARAGUAY

Washington, D. C., 1. septembra. — Neutrlni posredovalci v sporu med Bolivijo in Paraguay zaradi Chaco pokrajine, so sporočili paraguayski vladi, da so se zedinili za tridesetdnevno premirje, ki se prične s 1. septembrom.

Neutrlna mirovna komisija pod vodstvom ameriškega nadomestnega državnega tajnika Fr. White je po dolgi seji komisije sporočila bolivijski in paraguayski vladi svoje dosedanje uspehe. Paraguayski vladi, ki je prej odločno zavrnila 60-dnevno premirje, ne da bi bila v tem vključena zahteva, da Bolivija izprazni tri utrbe v spornem zemlju, je komisija sporočila, da je določila premirje za 30 dni, v katerem času bodo skušali razgnati preteče nevarnosti vojne med obema državama. V tem času se bo mogoče tudi komisiji posrečilo sestaviti pogoje, pod katerimi bi bilo mogoče pričeti z mirovnimi pogajaji in slednjič rešiti vprašanje glede meje med obema državama.

ZASLIŠANJE PRED GOVERNERJEM JE OZNAČIL KOT NEAMERIŠKO

James J. Walker je odstopil včeraj kot župan mesta New York. — Rekel je, da bo zopet kandidiral ter iskal pravice in zadoščenja pri newyorških meščanih. — Zelo se je hudoval na governorja Roosevelta, češ, da je vodil zaslišanja na pristranski in neameriški način.

Walker je bil prvič izvoljen za župana leta 1925 in sicer na demokratskem tiketu.

Tekom njegovega drugega termina so mu začeli republikanci očitati razne nerednosti, česar posledica je bila, da je na pritisk republikancev imenoval governor newyorške države, Franklin D. Roosevelt, poseben odbor, kojega naloga je bila preiskati razmere v raznih mestnih departmanti.

Preiskavo je vodil poseben odvetnik Samuel Seabury, in na dan so prišle razne gorostasnosti, ki so bolj in bolj omajevale Walkerjevo stališče.

Ko je odbor zaključil preiskavo, ter je bilo v governorjevih rokah, če naj odstavi Walkerja ali naj ga pusti na županskem mestu, je zahteval Walker, naj ga governor osebno zasliši in naj mu da priliko za zagovor.

Pred par tedni so se res pričela tozadevna zasliševanja v Albany. Walker je zahteval, naj mu Roosevelt dovolji krožno zaslišati Seaburyjeve priče, toda njegovi zahtevi ni bilo ugodeno.

Ko je Walker odstopil je rekel, da se ni mogel nadati od Roosevelta nikake pravice ter da njegovo zasliševanje ni bilo v skladu z ameriškim principi.

Dejal je, da se bo vrnil k narodu ter pri njem poiskal zadoščenja.

KONVENCIJA NEMŠKIH VETERANOV

Stodvajset železniških vlakov je bilo treba, da so pripeljali veterane v glavno mesto Nemčije.

Berlin, Nemčija, 1. septembra. Nad 150.000 nemških veteranov svetovne vojne, ki predstavljajo nad en milijon rednih članov je pričelo prihajati v Berlin na 13. konvencijo svoje organizacije. Trebo je bilo 120 železniških vlakov, da so pripeljali vse veterane iz vseh delov Nemčije v glavno mesto. Iz bližnjih krajev Berlina pa so se pripeljali veterani v 600 avtomobilih.

Slikovito je bilo videti veterane v sivi vojni uniformi, s tornistri na hrbtni in s palicami v desnici. Bojne pesmi so donele skozi zrak. Njihovo geslo je: "Za Nemčijo, ki se je izkazala v vojni, katero vsi pozdravljamo kot tovariši, ki je utrjena vsled trpljenja, ki je zedinjena z vzmi krvi, ki je odločna, da zavrne vsakega sovražnika in je prostovoljno pokorna".

Lanska konvencija nemških veteranov je sklenila, da se loči od vsake politike in posveti vse svoje cilje v prisilno delo po celi domovini.

Veterani se smatrajo za edino

NOVA VSTAJA V EKVADORJU

Zaradi pogojev premirja se niso mogli zediniti. Boji so se zopet pričeli. Vlada je zahtevala brez-pogojno predajo upornikov.

Guayaquil, Ekvador, 1. septembra. — Ekvadorska vstaja v Quito je zopet vzplamela, ker se vlada ni mogla zediniti z uporniki glede pogojev premirja.

Vlada je naznanila, da so uporniki sprejeli vse pogoje in da bodo vladne čete vkorakale v mesto brez vsakega odpora. To pa se ni zgodilo.

Uporniki, ki zahtevajo za predsednika Neptali Bonifaza, so zahtevali, da jim vlada podeli popolno amnestijo, vlada pa je zahtevala, da se morajo uporniki brezpogojno udati.

Ker s tem pogojem uporniki niso bili zadovoljni, so obdržali svoje postojanke, ki obkrožujejo glavno mesto. Odločni so, da vodijo revolucijo do konca.

Podnevi je streljanje zopet pričelo in se je nadaljevalo skozi cel dan. Toda boji niso bili tako vroči kot prejšnje štiri dni, ko je bilo na obeh straneh ubitih okoli 500 vojakov.

Ko je vlak pripeljal zvezno vojaštvo v Quito, so evilsti skušali vstaviti vlak, naker so vojski z vlaka pričeli streljati in evilsti so tudi posegli po orožju. Pri tem spopadu so bile ubite tri osebe, med njimi strojevodja in en sprevodnik.

Neuradno poročilo pravi, da so se zunanji zastopniki, med njimi tudi ameriški poslanik William Dawson posvetovali s predsednikom Baquerozo Moreno, kako bi bilo mogoče skleniti premirje. Moreno je poiskal zavetje v argentinskem poslanstvu.

LIGINA KOMISIJA V SIBIRIJI

Moskva, Rusija, 1. septembra. Ligna komisija, kateri je sovjetska vlada dvakrat odklonila svoje sodelovanje pri raziskovanju razmer v Mandžuriji, se vrača v Ženevo skozi Sibirijo in se bo najbrže za nekaj dni tudi vstavila v Moskvo.

Ker Rusija ni članica Lige narodov, vlada komisije ne more uradno sprejeti toda člani komisije bodo imeli popolno svobodo, da obiščejo Moskvo kot vsak turist.

prave vojnike svetovne vojne in z zanimanjem gledajo na Hitlerjeve pristaše ki še nikdar niso ovohali vojnega smodnika.

